

**JAMUHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA**

FOMATI YA MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI

IMETOLEWA NA:

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA

S.L.P 2624

DAR ES SALAAM

TANZANIA

Imerekebishwa

JULAI, 2020

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA

FOMATI YA MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI

IMETOLEWA NA:

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
S.L.P 2624
DAR ES SALAAM
TANZANIA

Imerekebishwa
JULAI, 2020

Imechapishwa na:
Baraza la Mitihani la Tanzania,
S.L.P. 2624,
Dar es Salaam.

© Baraza la Mitihani la Tanzania, 2020

Haki zote zimehifadhiwa.

YALIYOMO

DIBAJI	iii
01 KISWAHILI.....	1
02 ENGLISH LANGUAGE	4
03 MAARIFA YA JAMII NA STADI ZA KAZI.....	7
04 HISABATI.....	10
05 SAYANSI NA TEKNOLOJIA.....	13
06 URAIA NA MAADILI	16
VIAMBATANISHO (FOMU ZA OMR)	19

DIBAJI

Kitabu cha fomati ya Mtihani wa Kumaliza Elimu ya Msingi kimeandaliwa na Baraza la Mitihani la Tanzania kwa kuzingatia matakwa ya Mtaala wa Elimu ya Msingi wa mwaka 2015. Fomati hii itanza kutumika kwa watahiniwa wa Mtihani wa Kumaliza Elimu ya Msingi 2021.

Mtaala mpya umebainisha masomo ya lazima yatakayofundishwa Darasa la III hadi la VII. Masomo hayo ni **Kiswahili, English Language, Hisabati, Sayansi na Teknolojia, Uraia na Maadili, Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi.**

Mabadiliko katika mtaala, yalisababisha maboresho ya mihtasari ya masomo ya Darasa la III hadi la VII. Hivyo, Baraza la Mitihani litapima masomo **sita (6)** ambayo ni **Kiswahili, English Language, Hisabati, Sayansi na Teknolojia, Uraia na Maadili na Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi.**

Hata hivyo, katika fomati hii hakuna mabadiliko yaliyofanyika katika muundo wa mtihani wa masomo yote yanayotahiniwa katika ngazi hii ya elimu. Muundo wa Mtihani wa Kumaliza Elimu ya Msingi utaendelea kuwa na maswali 40 ya kuchagua jibu sahihi na yataendelea kujibiwa katika fomu za *Optical Mark Reader* (OMR). Aidha, maswali matano (5) yatajibiwa upande wa pili wa fomu ya OMR (Tafadhali ona Viambatanisho).

Fomati hii imeandaliwa kwa kufuata muundo wa aya tano ambazo ni Utangulizi, Malengo ya Jumla, Ujuzi wa Jumla, Muundo wa Mtihani na Umahiri utakaopimwa kwa kila somo. Aidha, Jedwali la utahini limewekwa mwishoni mwa fomati ya kila somo na linaonesha mahiri zitakazopimwa, nyanja za utambuzi, idadi ya maswali na asilimia ya uzito kwa kila mahiri.

Kwa ujumla, fomati inatoa mwongozo kwa watunzi wa mitihani, warekebishaji wa maswali ya mtihani na walimu katika kuandaa mitihani inayozingatia haki, uhalali na yenye kuaminika. Baraza linaasisitiza mahiri zote katika masomo yote yanayofundishwa katika ngazi ya elimu ya msingi zifundishwe kwa kuzingatia mihtasari ya masomo husika. Fomati hii ya Mtihani wa Kumaliza Elimu ya Msingi **isitumike** kama mbadala wa mihtasari.

Baraza la Mitihani linatambua na kuthamini mchango wa wote walioshiriki katika kufanya maboresho ya kitabu hiki cha fomati.

Dkt. Charles E. Msonde
KATIBU MTENDAJI

01 KISWAHILI

1.0 UTANGULIZI

Fomati ya Mtihani wa Kiswahili imeandaliwa kwa kuzingatia muhtasari wa somo la Kiswahili wa mwaka 2016 ulioanza kutumika 2017. Muhtasari huo unabainisha Umahiri Mkuu na Umahiri Mahsusi. Hivyo, mtihani wa somo la Kiswahili unalenga kupima utendaji wa mtahiniwa kutokana na umahiri aliokuwa nao kuanzia Darasa la III hadi VII.

2.0 MALENGO YA JUMLA

Mtihani wa somo la Kiswahili utapima ni kwa kiwango gani mtahiniwa anaweza:

- 2.1 kusoma na kuandika kwa kutumia lugha ya Kiswahili;
- 2.2 kutumia Kiswahili fasaha katika miktadha mbalimbali;
- 2.3 kutumia Kiswahili kupata maarifa, stadi na mwelekeo wa kijamii, kiutamaduni, kiteknolojia na kitaaluma kutoka ndani na nje ya nchi;
- 2.4 kukuza stadi za mawasiliano ili kumwezesha mwanafunzi kumudu maisha yake;
- 2.5 kujenga msingi bora na imara wa kujifunza kwa ajili ya elimu ya juu na kujiendeleza binafsi kwa kutumia lugha ya Kiswahili; na
- 2.6 kuifahamu na kuitumia lugha ya Taifa.

3.0 UJUZI WA JUMLA

Mtihani utapima ujuzi na utendaji wa mtahiniwa katika:

- 3.1 kukuza stadi ya kusoma, kuandika na kuwasiliana;
- 3.2 kukuza uwezo wa mwanafunzi kufikiri, kubuni na kutatua matatizo;
- 3.3 kuifahamu na kuitumia Lugha ya Kiswahili;
- 3.4 kutathmini utamaduni wa Kitanzania na wa jamii nyingine; na
- 3.5 kujiandaa kwa ngazi nyingine ya elimu pamoja na kujifunza kusiko na kikomo.

4.0 MUUNDO WA MTIHANI

Mtihani wa somo la Kiswahili utafanyika kwa saa **1:40** kwa watahiniwa wenye uoni na muda wa saa **1:55** kwa watahiniwa wasioona. Mtihani utakuwa na sehemu A, B na C zenye jumla ya maswali **45**. Maswali ya sehemu A na B (**1 – 40**) yatajibiwa katika fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya penseli ya HB. Aidha, kuanzia swali la **41 – 45** yatajibiwa katika fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote yenye jumla ya alama **50**.

Sehemu A itakuwa na maswali **35** ya kuchagua jibu sahihi. Miongoni mwa maswali **35**, **matano (05)** yatatokana na kifungu cha maneno/hadithi itakayosomwa na Msimamizi ambapo mtahiniwa atatakiwa kusikiliza kwa makini kisha kujibu maswali hayo. Kila swali litakuwa na alama **moja (1)** na kufanya jumla ya alama **35**.

Sehemu B itakuwa na maswali **matano (5)** ambapo mtahiniwa atapewa sentensi **tano (5)** zilizochanganywa na atatakiwa kuzipanga katika mtiririko unaoleta maana au kukamilisha utungaji kwa kuchagua herufi inayowakilisha jibu sahihi. Kila swali litakuwa na alama **moja (1)** na kufanya jumla ya alama **tano (5)**.

Sehemu C itakuwa na maswali **matano (5)** ya majibu mafupi kutoka katika kifungu cha maneno habari, hadithi au shairi. Kila swali litakuwa na alama **mbili (2)** hivyo kufanya jumla ya alama **10**.

5.0 UMAHIRI UTAKAOTAHINIWA

Umahiri utakaotahiniwa katika mtihani wa Kiswahili ni kama ifuatavyo:

- 5.1 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali.
- 5.2 Kutumia msamiati katika kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na miktadha mbalimbali.
- 5.3 Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.
- 5.4 Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza.
- 5.5 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.
- 5.6 Kutumia msamiati katika kusoma na kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.

Jedwali la Utahini Somo la 01 Kiswahili

Na.	Umahiri Mahsusi	Nyanja za Utambuzi Zitakazopimwa					Idadi ya Maswali	Asilimia ya uzito kwa kila mahiri
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini		
1.	Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali.						12	27.0
2.	Kutumia msamiati katika kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na miktadha mbalimbali.						6	13.3
3.	Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.						7	15.5
4.	Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza.						7	15.5
5.	Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.						8	17.7
6.	Kutumia msamiati katika kusoma na kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.						5	11.0
Idadi ya Maswali							45	
Asilimia ya Uzito wa Maswali								100

02 ENGLISH LANGUAGE

1.0 INTRODUCTION

This revised format is based on the 2016 version of the English Language Syllabus used in teaching standards III - VII with effect from 2017. The format has been prepared to accommodate some improvements made in the syllabus, specifically the competence-based assessment. Thus, the English Language examination will assess the candidate's competencies acquired from standard III to VII.

2.0 GENERAL OBJECTIVES

The English Language examination aims to test the candidate's ability to:

- 2.1 express him/herself appropriately in a given situation;
- 2.2 use basic skills in listening, reading, and writing in English;
- 2.3 use vocabulary through listening, reading, and writing;
- 2.4 apply correct English grammar; and
- 2.5 use the English Language in acquiring higher education and for personal advancement.

3.0 GENERAL COMPETENCIES

The examination will measure the candidate's competencies on how to:

- 3.1 Comprehend oral and written information;
- 3.2 communicate through writing; and
- 3.3 use vocabulary through listening, reading and writing.

4.0 EXAMINATION RUBRIC

The examination will consist of **one (1)** paper of **1:40** hours. The paper for visually-impaired candidates will last for **1:55** hours. The paper will comprise three sections A, B and C with a total of **45** questions. Candidates will be required to answer **all** the questions, weighing **50** marks. Candidates will be required to provide their answers for sections A and B by shading the letter of the correct answer on the OMR forms using the HB pencil. However, for section C,

candidates will write their answers in the spaces provided on the other side of the OMR form.

Section A will consist of **35** multiple-choice questions. Out of **35** questions, **five (5)** will be from the passage/story read by the invigilator. A candidate will be required to listen attentively to the passage and respond to the questions. Each item will carry **one (1)** mark. This section will weigh a total of **35** marks.

Section B will consist of **five (5)** questions. The questions will be either on arranging the jumbled sentences chronologically or completing the composition by choosing the letter of the correct answer. Each question will carry **one (1)** mark. The section will weigh a total of **five (5)** marks.

Section C will consist of a short passage/poem followed by **five (5)** short answer questions. Each question will carry **two (2)** marks. The section will weigh **10** marks.

5.0 EXAMINATION CONTENT

The following competencies will be assessed:

- 5.1 Listening and comprehending information presented orally.
- 5.2 Developing and using vocabulary appropriately through listening, writing and reading.
- 5.3 Communicating simple ideas through writing.
- 5.4 Reading and comprehending written information.

02 English Language Table of Specifications

S/N	Specific Competencies	Cognitive Levels to be Tested					Number of Items	Percentage Weighting per Competence
		Remembering	Understanding	Applying	Analysing	Evaluating		
1.	Listening and comprehending information presented orally.						7	15.6
2.	Developing and using vocabulary appropriately through listening, writing and reading.						15	33.3
3.	Communicating simple ideas through writing.						16	35.5
4.	Reading and comprehending written information.						7	15.6
Total Number of Items							45	
Total Percentage Weight								100

03 MAARIFA YA JAMII NA STADI ZA KAZI

1.0 UTANGULIZI

Fomati ya mtihani wa Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi iliyoboreshwa inatokana na mihtasari mipya ya masomo ya Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi ya mwaka 2016 iliyoanza kutumika mwaka 2017. Mihtasari hiyo inabainisha Umahiri Mkuu na Umahiri Mahsusi. Maboresho ya fomati yaliyofanyika yamelenga kutathmini umahiri unaozingatia viwango vya utendaji wa watahiniwa katika mambo waliyojifunza kuanzia Darasa la III hadi la VII kupitia mihtasari hii.

2.0 MALENGO YA JUMLA

Mtihani wa Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi unalenga kupima ni kwa kiwango gani mtahiniwa anaweza:

- 2.1 kuthamini na kulinda mazingira na rasilimali za taifa;
- 2.2 kuthamini uhusiano wa watu na mazingira katika jamii;
- 2.3 kutambua na kutumia fursa zilizopo katika mazingira yake;
- 2.4 kutambua asili ya jamii za taifa letu;
- 2.5 kujenga misingi ya kujitegemea;
- 2.6 kuwa mbunifu; na
- 2.7 kutambua fursa katika mazingira yake.

3.0 UJUZI WA JUMLA

Mtihani utapima ujuzi na utendaji wa mtahiniwa katika:

- 3.1 kuthamini utamaduni wa kitanzania na jamii nyingine;
- 3.2 kukuza uwezo wa kufikiri, kubuni na kutatua matatizo;
- 3.3 kujiheshimu na kuheshimu wengine;
- 3.4 kutenda matendo ya kizalendo; na
- 3.5 kushiriki katika kazi zinazokuza uwezo wake wa kufikiri kimantiki na kiyakinifu.

4.0 MUUNDO WA MTIHANI

Mtihani wa Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi utafanyika kwa muda wa saa **1:30** kwa watahiniwa wenye uoni na saa **1:45** kwa watahiniwa wasioona. Mtihani utakuwa na sehemu A na B zenye jumla ya maswali **45**. Maswali ya sehemu A (1 – 40) yatajibiwa katika fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya penseli ya HB. Maswali ya sehemu B (41 – 45) yatajibiwa upande wa pili wa fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote yenye jumla ya alama **50**.

Sehemu A itakuwa na maswali **40** ya kuchagua jibu sahihi. Kila swali litakuwa na alama **moja (1)** hivyo kufanya jumla ya alama **40** katika sehemu hii.

Sehemu B itakuwa na maswali **matano (5)** ya majibu mafupi. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote. Kila swali litakuwa na alama **mbili (2)** na kufanya jumla ya alama **10** katika sehemu hii.

5.0 UMAHIRI UTAKAOTAHINIWA

Umahiri utakaotahiniwa katika mtihani wa Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi ni kama ifuatavyo:

- 5.1 Kutambua matukio yanayotokea katika mazingira yanayomzunguka.
- 5.2 Kutambua misingi ya uzalendo katika jamii.
- 5.3 Kutumia ramani na elimu ya anga katika maisha ya kila siku.
- 5.4 Kufuata kanuni za kiuchumi katika shughuli za uzalishaji mali.
- 5.5 Kutumia misingi ya unadhifu.
- 5.6 Kumudu mapishi mbalimbali.
- 5.7 Kusanifu kazi za sanaa.
- 5.8 Kutumia stadi za ujasiriamali.

Jedwali la Utahini Somo la 03 Maarifa ya Jamii na Stadi za Kazi

Na.	Umahiri Mahsusi	Nyanja za Utambuzi Zitakazopimwa						Idadi ya Maswali	Uzito (%)
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini	Kuunda		
1.	Kutambua matukio yanayotokea katika mazingira yanayomzunguka.							13	28.9
2.	Kutambua misingi ya uzalendo katika jamii.							12	26.7
3.	Kutumia ramani na elimu ya anga katika maisha ya kila siku.							6	13.3
4.	Kufuata kanuni za kiuchumi katika shughuli za uzalishaji mali.							9	20.0
5.	Kutumia misingi ya unadhifu.							2	4.4
6.	Kumudu mapishi mbalimbali.							1	2.2
7.	Kusanifu kazi za sanaa.							1	2.2
8.	Kutumia stadi za ujasiriamali.							1	2.2
Idadi ya Maswali								45	
Asilimia ya Uzito wa Maswali									100

04 HISABATI

1.0 UTANGULIZI

Fomati hii imeandaliwa kwa kuzingatia muhtasari wa 2016 ulioanza kutumika mwaka 2017. Muhtasari huo una Umahiri Mkuu na Umahiri Mahususi na utaanza kupimwa 2021. Aidha, mtihani utakaondaliwa kwa kutumia fomati hii utalenga kupima umahiri aliokuwa nao mtahiniwa kuanzia Darasa la III hadi VII katika nyanja mbalimbali za Hisabati.

2.0 MALENGO YA JUMLA

Mtihani wa Hisabati unalenga kupima ni kwa kiwango gani mtahiniwa anaweza:

- 2.1 kujenga uwezo wa kufikiri kimantiki; na
- 2.2 kujenga udadisi na kutatua matatizo.

3.0 UJUZI WA JUMLA

Mtihani huu utazingatia ujuzi na utendaji wa mtahiniwa katika:

- 3.1 kutumia dhana na kanuni za kihisabati katika maisha ya kila siku;
- 3.2 kutumia matendo ya kihisabati ya namba nzima, namba kamili na sehemu; na
- 3.3 kuchora, kuwasilisha na kutafsiri data, takwimu na grafu.

4.0 MUUNDO WA MTIHANI

Mtihani wa somo la Hisabati utafanyika kwa muda wa saa **2:00** kwa watahiniwa wenye uoni na saa **2:40** kwa watahiniwa wasioona. Mtihani utakuwa na sehemu A na B zenye jumla ya maswali **45**. Maswali ya sehemu A (1 – 40) yatajibiwa katika fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya penseli ya HB. Maswali ya sehemu B (41 – 45) yatajibiwa upande wa pili wa fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote yenye jumla ya alama **50**.

Sehemu A itakuwa na maswali **40** ya kukokotoa kisha kuchagua jibu sahihi. Kila swali litakuwa na alama **moja (1)** hivyo kufanya jumla ya alama **40** katika sehemu hii.

Sehemu B itakuwa na maswali **matano (5)**, mtahiniwa anatakiwa kukokotoa kwa kuonesha njia au kuchora. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote. Kila swali litakuwa na alama **mbili (2)** na kufanya jumla ya alama **10** katika sehemu hii.

5.0 UMAHIRI UTAKAOTAHINIWA

Umahiri utakaotahiniwa katika mtihani wa Hisabati ni kama ifuatavyo:

- 5.1 Kutumia dhana ya namba kuwasiliana katika mazingira tofauti.
- 5.2 Kutumia stadi za kufumbua mafumbo katika maisha ya kila siku.
- 5.3 Kutumia matendo ya namba ya kihisabati katika kutatua matatizo.
- 5.4 Kutumia stadi ya uhusiano wa namba na vitu katika miktadha mbalimbali.
- 5.5 Kutumia stadi za vipimo katika miktadha mbalimbali.
- 5.6 Kutumia stadi za maumbo katika miktadha ya Hisabati.
- 5.7 Kutumia stadi za aljebra katika maisha ya kila siku.
- 5.8 Kutumia stadi za takwimu kuwasilisha taarifa mbalimbali.

Jedwali la Utahini Somo la 04 Hisabati

Na.	Umahiri Mahsusi	Nyanja za Utambuzi Zitakazopimwa						Idadi ya Maswali	Uzito (%)
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini	Kuunda		
1.	Kutumia dhana ya namba kuwasiliana katika mazingira tofauti.							8	17.7
2.	Kutumia stadi za mpangilio kufumbua mafumbo katika maisha ya kila siku.							5	11.1
3.	Kutumia matendo ya namba ya kihisabati katika kutatua matatizo.							10	22.5
4.	Kutumia stadi ya							7	15.5

Na.	Umahiri Mahsus	Nyanja za Utambuzi Zitakazopimwa					Idadi ya Maswali	Uzito (%)
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini		
	uhusiano wa namba na vitu katika miktadha mbalimbali.							
5.	Kutumia stadi za vipimo katika miktadha mbalimbali.						5	11.1
6.	Kutumia stadi za maumbo katika miktadha ya Hisabati.						6	13.3
7.	Kutumia stadi za aljebra katika maisha ya kila siku.						2	4.4
8.	Kutumia stadi za takwimu kuwasilisha taarifa mbalimbali.						2	4.4
Idadi ya Maswali							45	
Asilimia ya Uzito wa Maswali								100

05 SAYANSI NA TEKNOLOJIA

1.0 UTANGULIZI

Fomati ya Mtihani wa Kumaliza Elimu ya Msingi somo la Sayansi na Teknolojia imeandaliwa kwa mujibu wa Muhtasari wa somo la Sayansi na Teknolojia wa mwaka 2016 ulioanza kutumika mwaka 2017. Muhtasari huo umebainisha Umahiri Mkuu na Umahiri Mahsusi anaotakiwa kuupata mwanafunzi katika ngazi ya Elimu ya Msingi Darasa la III hadi VII. Hivyo, mtihani wa somo la Sayansi na Teknolojia utakaondaliwa kwa kutumia fomati hii, utalenga kupima umahiri aliokuwa nao mtahiniwa kuanzia Darasa la III hadi VII.

2.0 MALENGO YA JUMLA

Mtihani wa Sayansi na Teknolojia unalenga kupima ni kwa kiwango gani mtahiniwa anaweza:

- 2.1 kukuza uelewa na kutumia maarifa, stadi na kuwa na mwelekeo wa kisayansi na teknolojia;
- 2.2 kujenga uwezo wa kutumia sayansi na teknolojia katika kutatua matatizo katika maisha ya kila siku; na
- 2.3 kukuza stadi za kutenda na kutumia vifaa mbalimbali vya teknolojia.

3.0 UJUZI WA JUMLA

Mtihani utazingatia tathmini ya ujuzi na utendaji wa mtahiniwa katika:

- 3.1 kufanya uchunguzi na ugunduzi wa kisayansi na kiteknolojia;
- 3.2 kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia; na
- 3.3 kutunza afya na mazingira.

4.0 MUUNDO WA MTIHANI

Muda wa kufanya mtihani utakuwa saa **1:30** kwa watahiniwa wenye uoni na saa **1:45** kwa watahiniwa wasioona. Mtihani utakuwa na sehemu A na B zenye jumla ya maswali **45**. Maswali ya sehemu A (1 – 40) yatajibiwa katika fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya penseli ya HB. Maswali ya sehemu B (41 – 45) yatajibiwa upande wa pili wa fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote yenye jumla ya alama **50**.

Sehemu A itakuwa na maswali **40** ya kuchagua jibu moja sahihi. Kila swali litakuwa na alama **moja (1)**, hivyo kufanya jumla ya alama **40** katika sehemu hii.

Sehemu B itakuwa na maswali **matano (5)** ya majibu mafupi au kukokotoa. Kila swali litakuwa na alama **mbili (2)**, hivyo kufanya jumla ya alama **10** katika sehemu hii.

5.0 UMAHIRI UTAKAOTAHINIWA

Umahiri utakaotahiniwa katika mthani wa Sayansi na Teknolojia ni kama ifuatavyo:

- 5.1 kufanya uchunguzi wa kisayansi na teknolojia.
- 5.2 kufahamu misingi ya sayansi na teknolojia.
- 5.3 kutunza afya na mazingira.

Jedwali la Utahini Somo la 05 Sayansi na Teknolojia

Na.	Umahiri Mahsusi	Nyanja za Utambuzi Zitakazopimwa						Idadi ya Maswali	Uzito (%)
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini	Kuunda		
1.	Kuchunguza vitu vilivyopo katika mazingira.							4	9.0
2.	Kutambua aina anuai za nishati na matumizi yake.							5	11.0
3.	Kutambua nadharia za kisayansi na kiteknolojia.							6	13.3
4.	Kutumia TEHAMA.							6	13.3
5.	Kumudu stadi za kisayansi.							4	9.0
6.	Kufanya majaribio kwa usahihi.							4	9.0
7.	Kufuata kanuni za usafi ili kuwa na afya na mazingira bora.							5	11.0
8.	Kufuata kanuni za afya ili kujenga afya bora.							5	11.0

Na.	Umahiri Mahsusi	Nyanja za Utambuzi Zitakazopimwa						Idadi ya Maswali	Uzito (%)
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini	Kuunda		
9.	Kutambua mifumo mbalimbali ya mwili wa binadamu.							6	13.3
Idadi ya Maswali								45	
Asilimia ya Uzito wa Maswali									100

06 URAIA NA MAADILI

1.0 UTANGULIZI

Fomati ya Mtihani wa Kumaliza Elimu ya Msingi somo la Uraia na Maadili imeandaliwa kwa mujibu wa Muhtasari wa somo la Uraia na Maadili wa mwaka 2016 ulianza kutumika mwaka 2017. Muhtasari huo unabainisha Umahiri Mkuu na Umahiri Mahsus. Mtihani wa somo la Uraia na Maadili utakaondaliwa kwa kutumia fomati hii utalenga kupima umahiri aliokuwa nao mtahiniwa kuanzia Darasa la III hadi VII.

2.0 MALENGO YA JUMLA

Mtihani utapima ni kwa kiwango gani mtahiniwa anaweza:

- 2.1 kuelewa asasi na taasisi za kisiasa na kijamii na kazi zake katika utawala wa kidemokrasia;
- 2.2 kutafsiri, kuthamini na kuheshimu vitambulisho vya taifa letu, Katiba, muundo na uendeshaji wa Serikali;
- 2.3 kuelewa misingi ya kidemokrasia katika shughuli za utawala na uongozi;
- 2.4 kutambua wajibu wao, kuheshimu na kutetea haki za binadamu na usawa wa sheria;
- 2.5 kuelewa na kushiriki katika shughuli za utawala, uongozi, ulinzi na usalama wa taifa katika jamii wanamoishi;
- 2.6 kuwa wabunifu na kuweza kubaini na kuchambua matatizo ya kisiasa, kiuchumi na kijamii na kubuni mbinu za kuyatatua;
- 2.7 kutambua tofauti baina ya watu zitokanazo na itikadi na hali zao na kujenga uvumilivu kuhusu tofauti hizo;
- 2.8 kujenga moyo wa umoja wa kitaifa na ushirikiano baina ya jamii za Tanzania na jamii za mataifa mengine; na
- 2.9 kuishi kwa kutumia Elimu ya masuala mtambuka.

3.0 UJUZI WA JUMLA

Mtihani utapima ujuzi na utendaji wa mtahiniwa katika:

- 3.1 kuthamini utamaduni wake na jamii nyingine;
- 3.2 kujali tofauti za kiimani na kiitikadi katika jamii;
- 3.3 kujiheshimu na kuheshimu wengine;
- 3.4 kutenda matendo ya kizalendo;
- 3.5 kushiriki katika kutenda kazi mbalimbali zinazoendana na umri wake;
- 3.6 kutenda kazi zinazokuza uwezo wake wa kufikiri kimantiki na kiyakinifu; na
- 3.7 kushirikiana na wengine kwa kufanya matendo yanayostahili/yanayofaa katika jamii.

4.0 MUUNDO WA MTIHANI

Muda wa kufanya mtihani utakuwa saa **1:30** kwa watahiniwa wenye uoni na saa **1:45** kwa watahiniwa wasioona. Mtihani utakuwa na sehemu A na B zenye jumla ya maswali **45**. Maswali ya sehemu A yatajibiwa katika fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya penseli ya HB. Maswali ya sehemu B yatajibiwa upande wa pili wa fomu ya OMR kwa kutumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi. Mtahiniwa atatakiwa kujibu maswali yote yenye jumla ya alama 50.

Sehemu A itakuwa na maswali **40** ya kuchagua jibu moja sahihi. Kila swali litakuwa na alama **moja (1)**, hivyo kufanya jumla ya alama **40** katika sehemu hii.

Sehemu B itakuwa na maswali **matano (5)** ya majibu mafupi. Kila swali litakuwa na alama **mbili (2)**, hivyo kufanya jumla ya alama **10** katika sehemu hii.

5.0 UMAHIRI UTAKAOTAHINIWA

Umahiri utakaotahiniwa katika mtihani wa Uraia na Maadili ni kama ifuatavyo:

- 5.1 Kuheshimu jamii.
- 5.2 Kuithamini jamii.
- 5.3 Kuwa mwajibikaji.
- 5.4 Kuwa mstahimilivu.
- 5.5 Kuwa mwadilifu.
- 5.6 Kudumisha amani.

Jedwali la Utahini Somo la 06 Uraia na Maadili

Na.	Umahiri Mkuu	Nyanja za Utambuizi Zitakazopimwa						Idadi ya Maswali	Uzito (%)
		Kukumbuka	Kuelewa	Kutumia	Kuchambua	Kutathmini	Kuunda		
1.	Kuheshimu jamii							9	20.0
2.	Kuithamini jamii							6	13.3
3.	Kuwa mwajibikaji							10	22.2
4.	Kuwa mstahimilivu							6	13.3
5.	Kuwa mwadilifu							7	15.6
6.	Kudumisha amani							7	15.6
Idadi ya Maswali								45	
Asilimia ya Uzito wa Maswali									100

KISWAHILI

**BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI 2021
KARATASI YA KUJIBIA**

1

Mkoa: _____ Wilaya: _____

Shule: _____

Namba ya Mtaahiriwa: _____

2 MAELEKEZO YA KUTUMIA KARATASI YA KUJIBIA

- Tumia penseli ya HB kujibu maswali ya kuchagua kwa kuweka kivuli herufi ya jibu sahihi kama hivi

- Tumia kalamu ya yano wa bluu au mweusi kujibu maswali ya kuandika.
- Andika namba yako ya mtihani na weka kivuli katika tarakimu husika.
- Futa kwa unadhifu marekebisho yoyote.

3 WEKA KIVULI NAMBA YA MTAHIRIWA

Mkoa		Wilaya		Shule		Mtaahiriwa			
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)
(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)
(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)
(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)
(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)
(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)

4 WEKA KIVULI KWENYE HERUFI YA JIBU SAHIHI

1	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E	31	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E	32	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E	33	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E	34	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E	35	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E	36	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E	37	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E	38	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E	39	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E	40	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E												

BANDIKA MSHABOHU HAPA

Andika majibu yako kwa kutumia kalamu ya wino wa Bluu au Mweusi tu

SWALI LA 41

SWALI LA 42

SWALI LA 43

SWALI LA 44

SWALI LA 45

ENGLISH LANGUAGE

THE NATIONAL EXAMINATIONS COUNCIL OF TANZANIA PRIMARY SCHOOL LEAVING EXAMINATION 2021 ANSWER SHEET

1	
Region: _____	District: _____
School: _____	
Candidate's Number: _____	

2	INSTRUCTIONS ON USING ANSWER SHEET
<p>1. Use HB pencil to answer multiple choice questions by shading the letter of the correct answer like this:</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 2px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D ☐ E </div> <p>2. Use blue or black ink pen to answer subjective questions.</p> <p>3. Write your examination number and shade the corresponding digits.</p> <p>4. Erase neatly any changes.</p>	

3 SHADE CANDIDATE'S EXAMINATION NUMBER										
Region		District		School			Candidate			
(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)
(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)	(2)
(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)
(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)
(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)	(5)
(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)	(6)
(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)	(7)
(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)	(8)
(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)	(9)

4 SHADE A LETTER OF THE CORRECT ANSWER																	
1	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E	31	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E	32	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E	33	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E	34	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E	35	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E	36	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E	37	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E	38	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E	39	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E	40	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E												

FIX BARCODE HERE

Use blue or black ink pen only to write your answers.

QUESTION NO. 41

QUESTION NO. 42

QUESTION NO. 43

QUESTION NO. 44

QUESTION NO. 45

MAARIFA YA JAMII NA STADI ZA KAZI

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI 2021 KARATASI YA KUJIBIA

1
Mkoa: _____ Wilaya: _____
Shule: _____
Namba ya Mitahiniwa: _____

- 2 MAELEKEZO YA KUTUMIA KARATASI YA KUJIBIA**
- Tumia penseli ya HB kujibu maswali ya kuchagua kwa kuweka kivuli herufi ya jibu sahihi kama hivi:

A	B	C	D	E
---	---	---	---	---
 - Tumia kalamu ya wino wa bluu au mweusi kujibu maswali ya kuandika.
 - Andika namba yako ya mtihani na weka khruli kabka tarakimu husika.
 - Futa kwa unadhifu marekebisho yoyote.

3 WEKA KIVULI NAMBA YA MITAHINIWA									
Mkoa	Wilaya	Shule				Mitahiniwa			
01	01	01	01	01	01	01	01	01	01
02	02	02	02	02	02	02	02	02	02
03	03	03	03	03	03	03	03	03	03
04	04	04	04	04	04	04	04	04	04
05	05	05	05	05	05	05	05	05	05
06	06	06	06	06	06	06	06	06	06
07	07	07	07	07	07	07	07	07	07
08	08	08	08	08	08	08	08	08	08
09	09	09	09	09	09	09	09	09	09

4 WEKA KIVULI KWENYE HERUFI YA JIBU SAHIMI																	
1	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E	31	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E	32	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E	33	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E	34	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E	35	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E	36	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E	37	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E	38	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E	39	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E	40	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E												

BANDIKA MSIMBOMILA HAPA

Andika majibu yako kwa kutumia kalamu ya wino wa Bluu au Mweusi tu.

SWALI LA 41

SWALI LA 42

SWALI LA 43

SWALI LA 44

SWALI LA 45

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI 2021 KARATASI YA KUJIBIA

1
Mkoa: _____ Wilaya: _____
Shule: _____
Namba ya Mtaahiriwa: _____

- 2 MAELEKEZO YA KUTUMIA KARATASI YA KUJIBIA**
- Tumia penseli ya HB kujibu maswali ya kuchagua kwa kuweka kivuli herufi ya jibu sahihi kama hivi:
 A B C D E
 - Tumia kulamu ya wino wa bluu au mweusi kujibu maswali ya kuandika.
 - Andika namba yako ya mthani na weka kivuli katika tarakimu husika.
 - Futa kwa unadhifu marekebishi yoyote.

3 WEKA KIVULI NAMBA YA MTAHIRIWA

Mkoa	Wilaya	Shule			Mtaahiriwa		
01	01	01	01	01	01	01	01
02	02	02	02	02	02	02	02
03	03	03	03	03	03	03	03
04	04	04	04	04	04	04	04
05	05	05	05	05	05	05	05
06	06	06	06	06	06	06	06
07	07	07	07	07	07	07	07
08	08	08	08	08	08	08	08
09	09	09	09	09	09	09	09

4 WEKA KIVULI KWENYE HERUFI YA JIBU SAHIHI

1	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E	31	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E	32	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E	33	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E	34	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E	35	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E	36	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E	37	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E	38	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E	39	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E	40	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E												

BANDIKA MSIMBOMILLA HAPA

Andika majibu yako kwa kutumia kalamu ya wino wa Bluu au Mweusi tu.

SWALI LA 41

SWALI LA 42

SWALI LA 43

SWALI LA 44

SWALI LA 45

SAYANSI NA TEKNOLOJIA

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI 2021 KARATASI YA KUJIBIA

1
Mkoa: _____ Wilaya: _____
Shule: _____
Namba ya Mtaahiriwa: _____

- 2 MAELEKEZO YA KUTUMIA KARATASI YA KUJIBIA**
- Tumia penseli ya HB kujibu maswali ya kuchagua kwa kuweka kivuli herufi ya jibu sahihi kama hivi:

A	B	C	D	E
---	---	---	---	---
 - Tumia kalamu ya vino wa bluu au mweusi kujibu maswali ya kuandika.
 - Andika namba yako ya mthani na weka kivuli katika tarakimu husika.
 - Futa kwa unadhifu marekebisha yoyote.

3 WEKA KIVULI NAMBA YA MTAHIRIWA

Mkoa		Wilaya		Shule		Mtaahiriwa		
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9

4 WEKA KIVULI KWENYE HERUFI YA JIBU SAHIHI

1	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E	31	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E	32	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E	33	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E	34	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E	35	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E	36	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E	37	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E	38	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E	39	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E	40	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E												

BANDIKA MSIMBOMILIA HAPA

Andika majibu yako kwa kutumia kalamu ya wino wa Bluu au Mweusi tu.

SWALI LA 41

SWALI LA 42

SWALI LA 43

SWALI LA 44

SWALI LA 45

URAI NA MAADILI

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA MTIHANI WA KUMALIZA ELIMU YA MSINGI 2021 KARATASI YA KUJIBIA

1
Mkoa: _____ Wilaya: _____
Shule: _____
Namba ya Mtaahiriwa: _____

- 2 MAELEKEZO YA KUTUMIA KARATASI YA KUJIBIA**
- Tuma penseli ya HB kujibu maswali ya kuchagua kwa kuweka kivuli herufi ya jibu sahihi kama hivi:
 A B C D E
 - Tuma kalamu ya wiro wa bluu au mweusi kujibu maswali ya kuandika.
 - Andika namba yako ya mthani na weka kivuli katika tarakimu husika.
 - Futa kwa unadhifu marekebishi yoyote.

3 WEKA KIVULI NAMBA YA MTAHIRIWA

Mkoa	Wilaya	Shule	Mtaahiriwa
01	01	01	01
02	02	02	02
03	03	03	03
04	04	04	04
05	05	05	05
06	06	06	06
07	07	07	07
08	08	08	08
09	09	09	09

4 WEKA KIVULI KWENYE HERUFI YA JIBU SAHIHI

1	A B C D E	15	A B C D E	28	A B C D E
2	A B C D E	16	A B C D E	29	A B C D E
3	A B C D E	17	A B C D E	30	A B C D E
4	A B C D E	18	A B C D E	31	A B C D E
5	A B C D E	19	A B C D E	32	A B C D E
6	A B C D E	20	A B C D E	33	A B C D E
7	A B C D E	21	A B C D E	34	A B C D E
8	A B C D E	22	A B C D E	35	A B C D E
9	A B C D E	23	A B C D E	36	A B C D E
10	A B C D E	24	A B C D E	37	A B C D E
11	A B C D E	25	A B C D E	38	A B C D E
12	A B C D E	26	A B C D E	39	A B C D E
13	A B C D E	27	A B C D E	40	A B C D E
14	A B C D E				

BANDIKA MSIMBOMILA HAPA

Andika majibu yako kwa kutumia kalamu ya wino wa Bluu au Mweusi tu.

SWALI LA 41

SWALI LA 42

SWALI LA 43

SWALI LA 44

SWALI LA 45
